
VIPIGLETS – DE FØRSTE TAL

AARHUS
UNIVERSITET
SCIENCE AND TECHNOLOGY

LENA RANGSTRUP-CHRISTENSEN
PH.D.-STIPENDIAT

VIPIGLET - WORK SHOP
13. MARTS 2015

PROGRAM

- ▶ Baggrund
- ▶ Lommebogen – teori og tal
- ▶ Obduktioner – teori og tal
- ▶ Opsamling
- ▶ Diskussion og spørgsmål

BAGGRUND OG MATERIALE

- ▶ **Hvad?** Undersøge risikofaktorer for pattegrisedødelighed i den dansk økologisk svineproduktion
- ▶ **Hvorfor?** En estimeret dødelighed i fravænningsperioden på mellem 25 og 40 % er uholdbart både ud fra et økonomisk og dyrevelfærdsmæssigt synspunkt .
- ▶ **Hvordan?**
 1. Detaljerede dødelighedsregistreringer foretaget i 9 besætninger over en etårig periode
 - > Ca. 6000 faringer
 2. Obduktioner af et udvalg af døde pattegrise fra de besætninger
 - > 100-125 pattegrise pr besætning pr årstid ~ 4000 obduktioner

DØDELIGHEDSREGISTRERINGER – AKA LOMMEBOGEN

- ▶ Registreringer fra juni til august 2014 (juli til september)
- ▶ Dødelighedsprocenterne er beregnet ud fra levendefødte
- ▶ Tallene er korrigerede efter bedste evne
 - Manglende registreringer
 - Mangelfulde registreringer
 - Ammesøer – Mellemsøer – Omsorgssøer
 - Forlænget fravæning
- ▶ Høje dødeligheder generelt!
- ▶ **Kvaliteten af mine beregninger er afhængig af kvaliteten af jeres registreringer 😊**

AMMESØER – BYTTESØER – MELLEMSØER

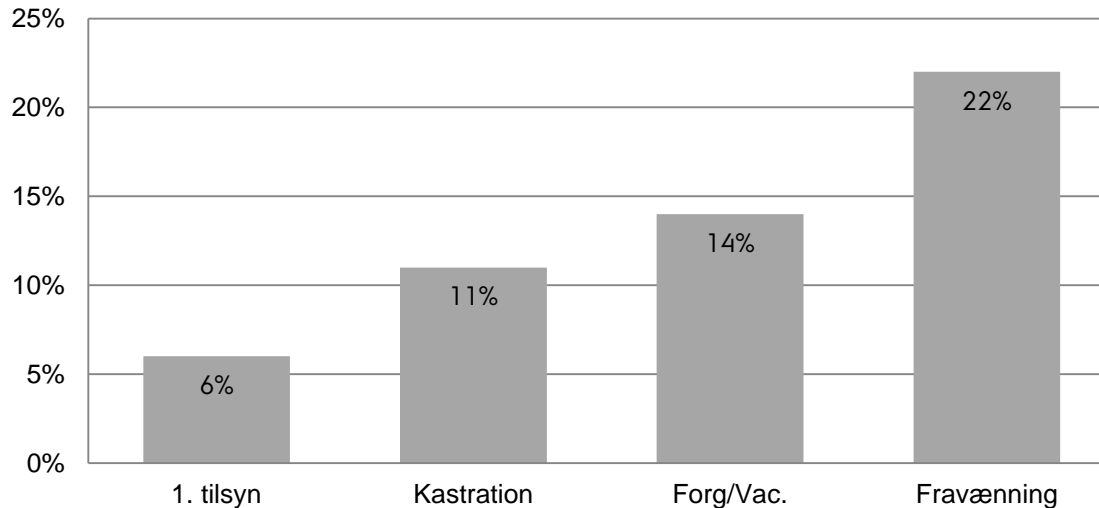
- ▶ Ammesøer- Byttesøer – Mellemsøer – Omsorgssøer
 - > Stor risiko for dobbeltregistreringer!
- ▶ Hvornår tælles grisen?

	1. tilsyn	Kastration	Forg/Vac	Fravæning
Bytteso/Mellemso – Egne grise	+	+	-	-
Bytteso/Mellemso – Nye grise	-	+	+	+
Ammeso	-	-	+	+
Omsorgsso	-	-/+	-/+	+

- ▶ Gøres det anderledes? **Gi mig besked** 😊

DØDELIGHED BESÆTNING 1

Juni - August 2014

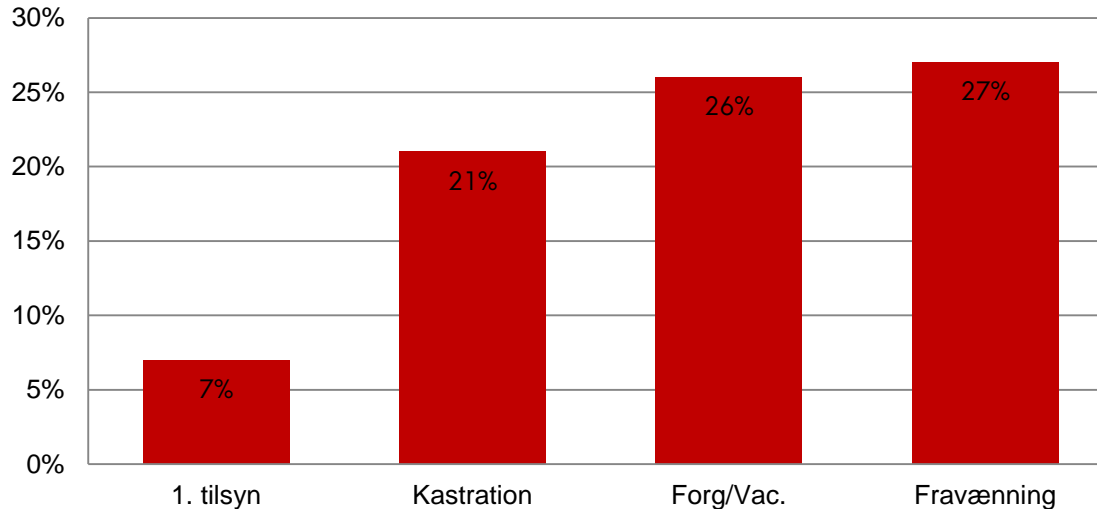
Gns. frav. pr. faring: 11,4

Gns. levf. pr. faring: 14,6

Aflivede af levf.: 2,1 %

DØDELIGHED BESÆTNING 2

Juni - August 2014

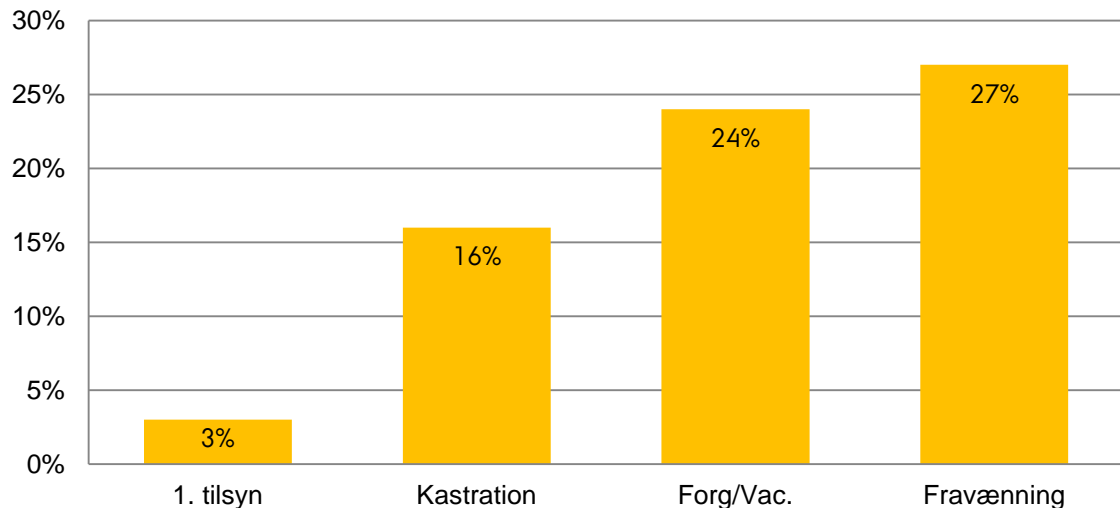
Gns. frav. pr. faring: 11,4

Gns. levf. pr. faring: 15,7

Aflivede af levf.: 0,6 %

DØDELIGHED BESÆTNING 4

Juni -August 2014

Gns. frav. pr. faring: 11,4

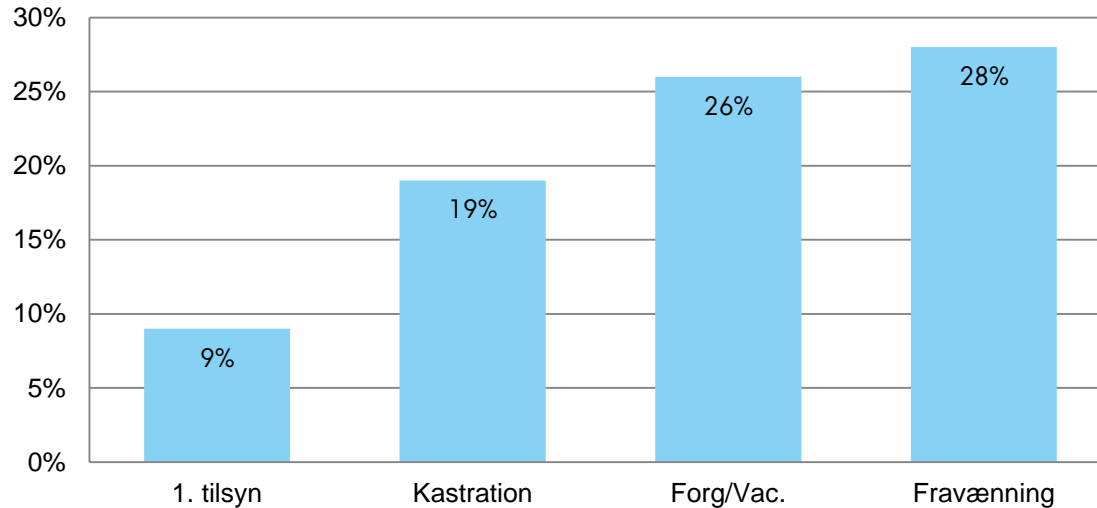
Gns. levf. pr. faring: 15,5

Aflivede af levf.: 0,6 %

DØDELIGHED BESÆTNING 6

Juni - August 2014

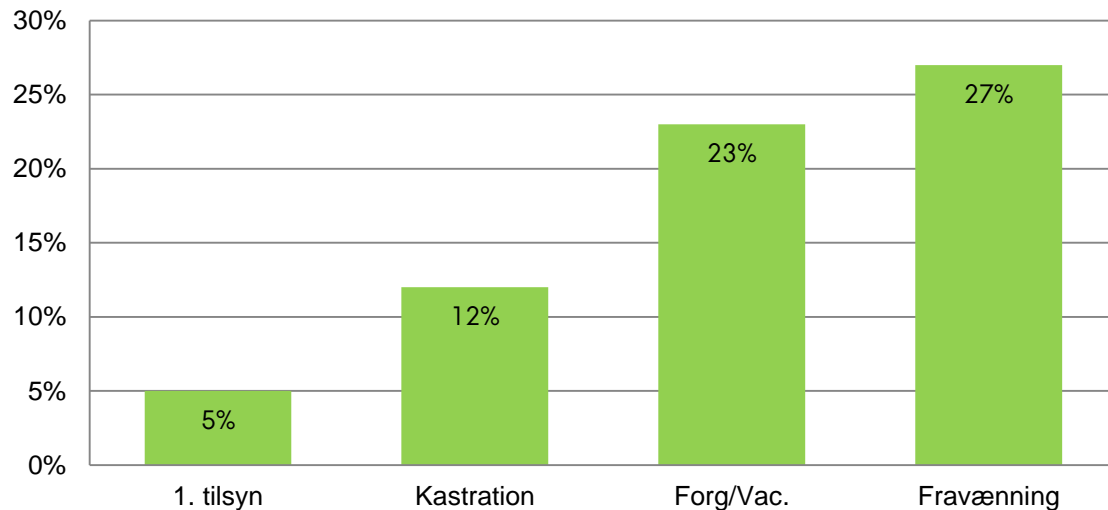
Gns. frav. pr. faring: 9,7

Gns. levf. pr. faring: 13,6

Aflivede af levf.: 0 %

DØDELIGHED BESÆTNING 7

Juni - August 2014

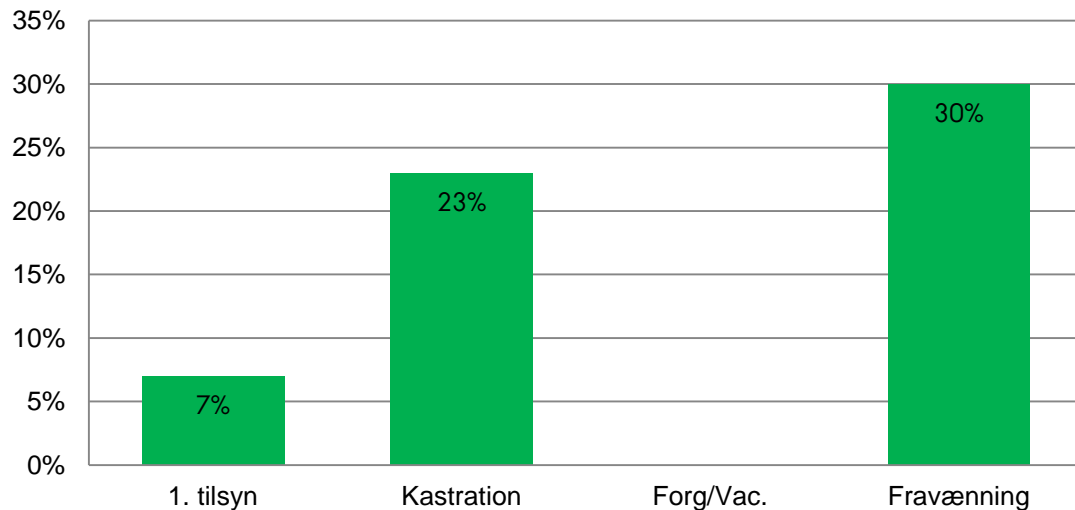
Gns. frav. pr. faring: 10,8

Gns. levf. pr. faring: 14,8

Aflivede af levf.: 1,6 %

DØDELIGHED BESÆTNING 8

Juni - August 2014

Gns. frav. pr. faring: 9,4

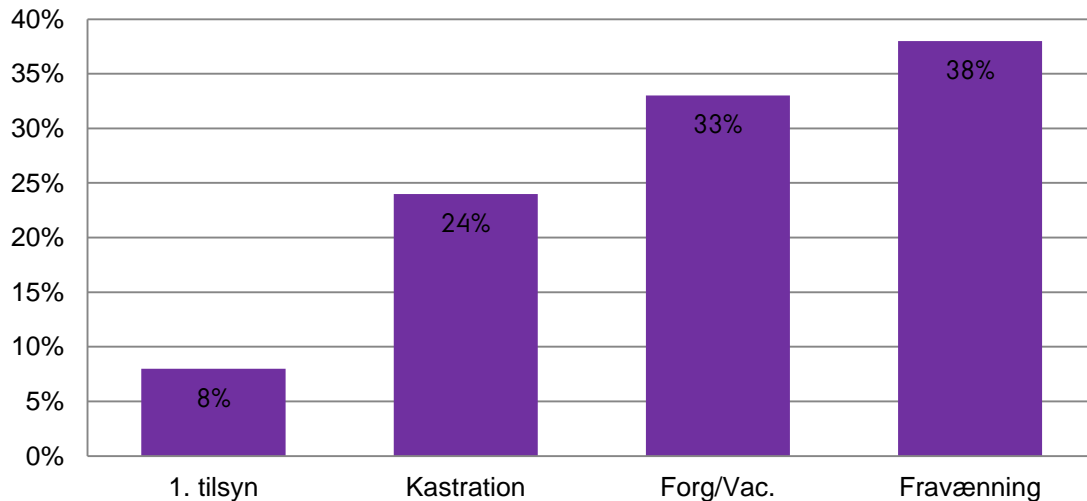
Gns. levf. pr. faring: 13,8

Aflivede af levf.: 0 %

DØDELIGHED BESÆTNING 10

Juli - September 2014

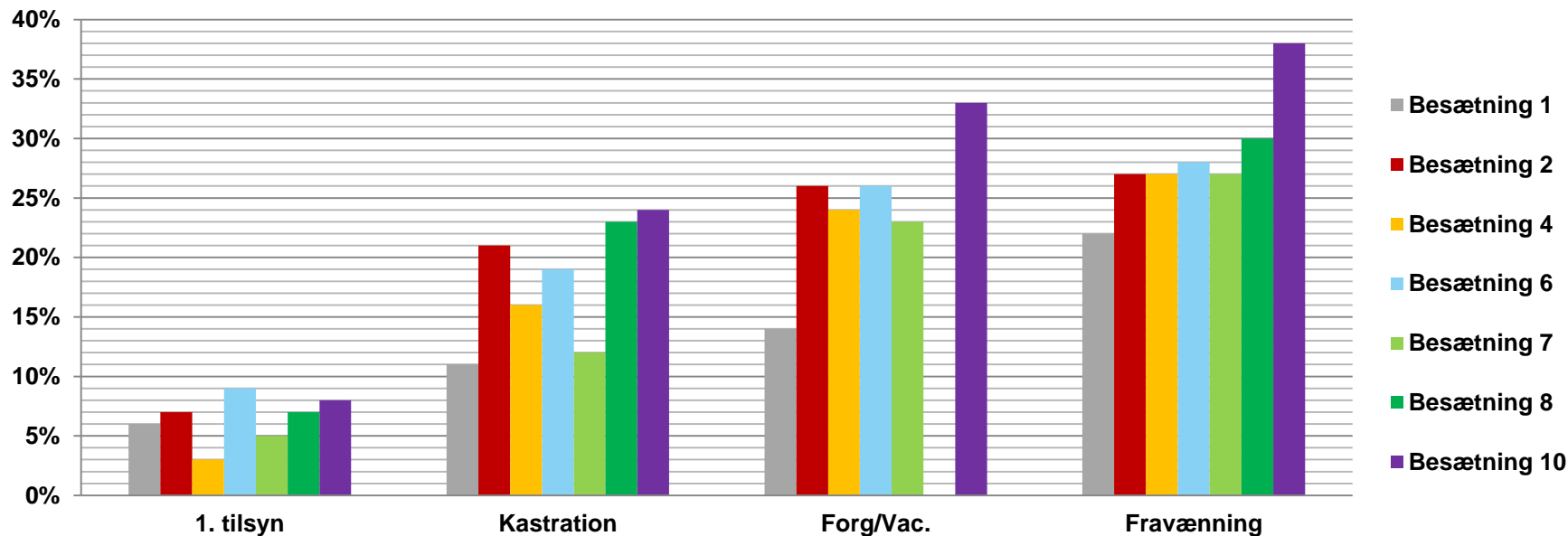

Gns. frav. pr. faring: 8,4

Gns. levf. pr. faring: 13,5

Aflivede af levf.: 0,2 %

DØDELIGHED – ALLE BESÆTNINGER

DØDELIGHED - OPSAMLING

- ▶ Indtil 1. tilsyn 3% - 9%
- ▶ Indtil kastrering 11% - 24%
- ▶ Indtil Forg/vac 14% - 33%
- ▶ Indtil fravænning 22% - 38%
- ▶ **Aflivede 0% - 2,1%**

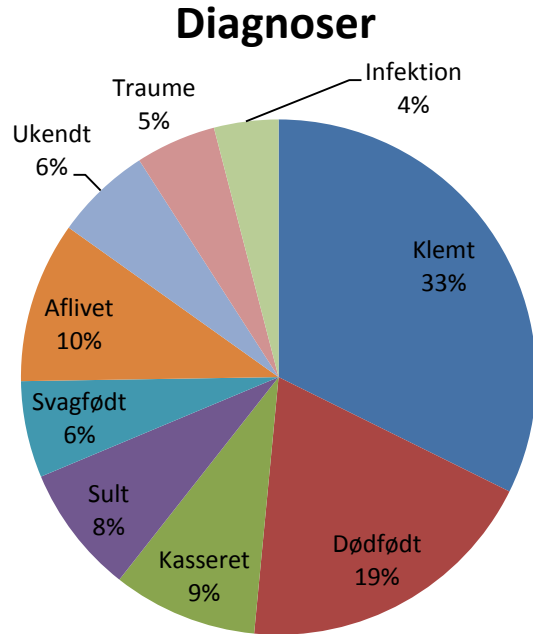
OBDUKTIONER – DØD OG RÅDDENSKAB

- ▶ Opgørelser fra 1. obduktionsrunde – sommer 2014
- ▶ Indsamlet fra 28 søer fra samme farehold – efter fjernelsen af forgården er samlet fra hele holdet
- ▶ Andelen af gylte/søer forsøgt afspejlet i stikprøven
- ▶ Der er brugt ca. 3 minutter pr. gris

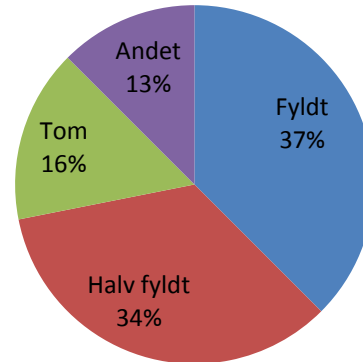
- ▶ Her er tale om en meget simpel fremstilling af data – der findes mange andre ting som der kan regnes på og tænkes over!

- ▶ **Husk at ALLE døde grise skal samles ind og fryses – grønne, balloner og halve 😊**

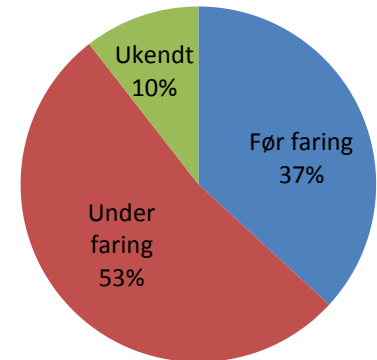
OBDUKTION – BESÆTNING 1

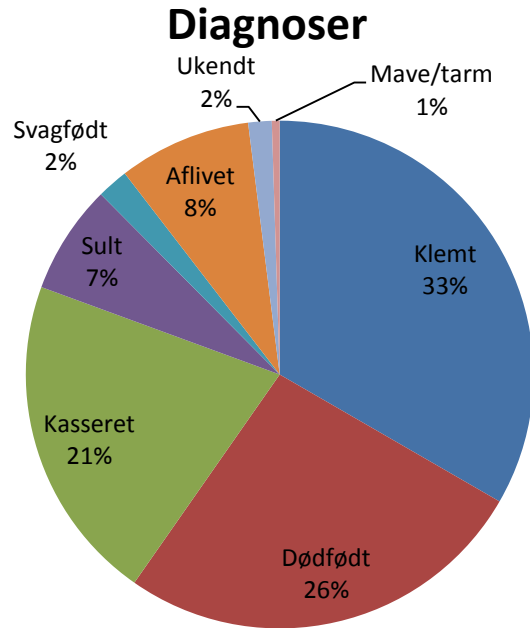
Maveindhold klemte grise

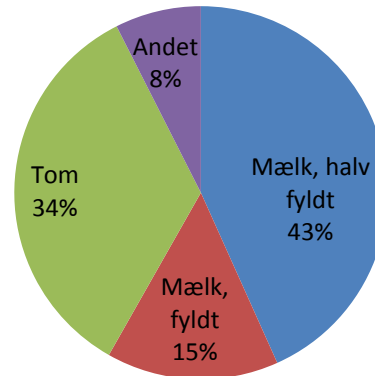
Dødfødte

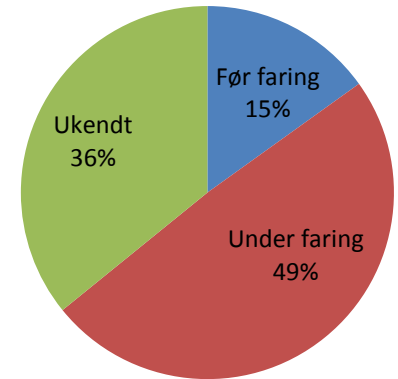
OBDUKTION – BESÆTNING 2

Maveindhold klemte grise

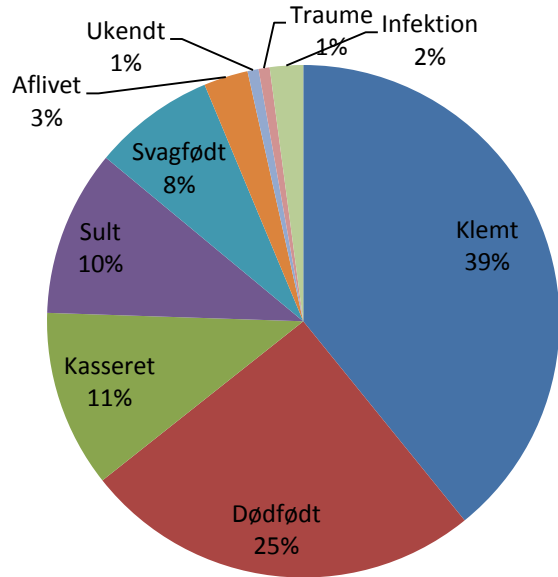

Dødfødte

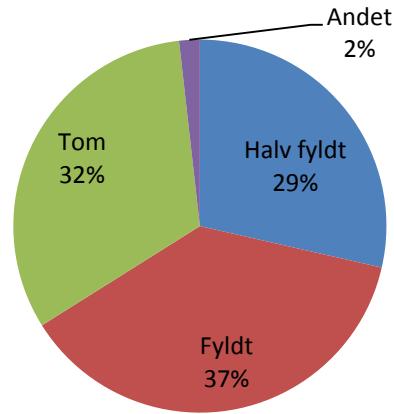

OBDUKTION – BESÆTNING 3

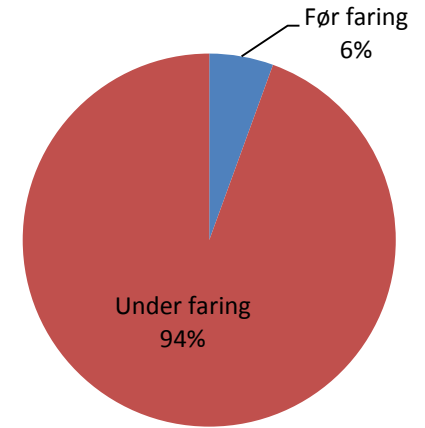
Diagnoser

Maveindhold klemte grise

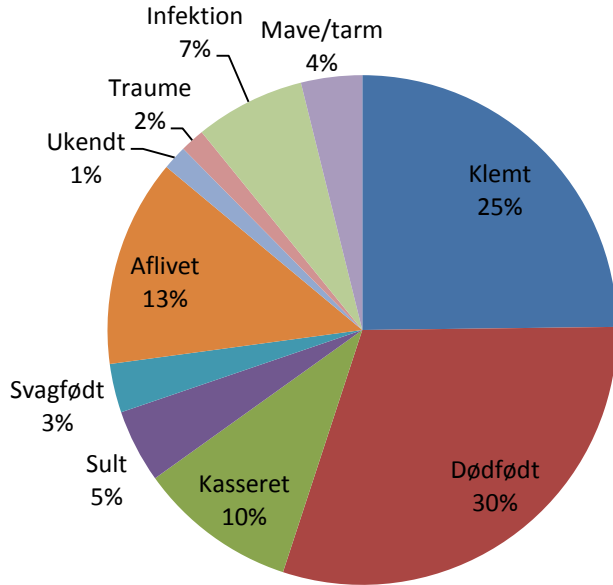

Dødfødte

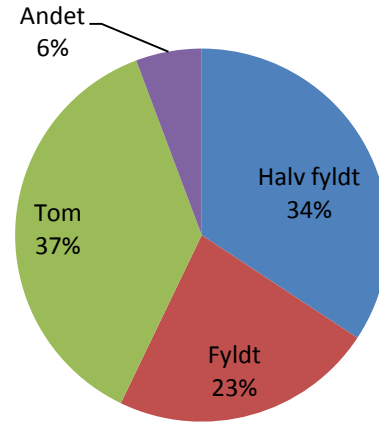

OBDUKTION – BESÆTNING 4

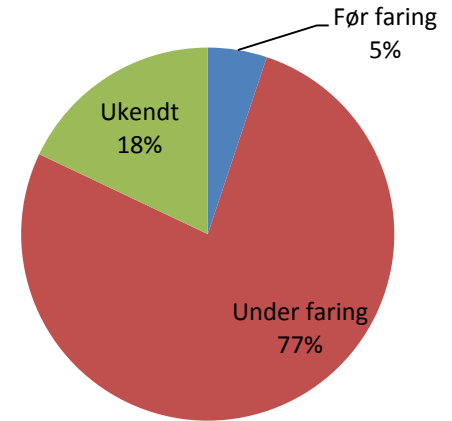
Diagnoser

Maveindhold klemte grise

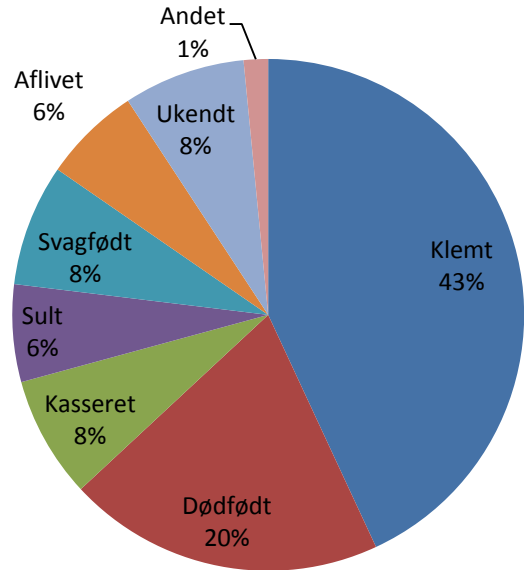

Dødfødte

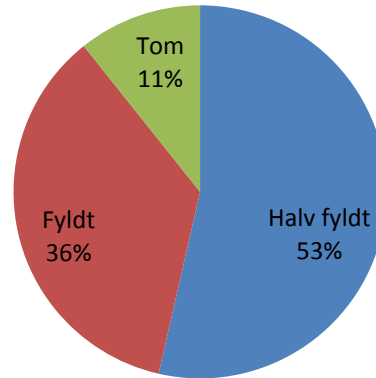

OBDUKTION – BESÆTNING 6

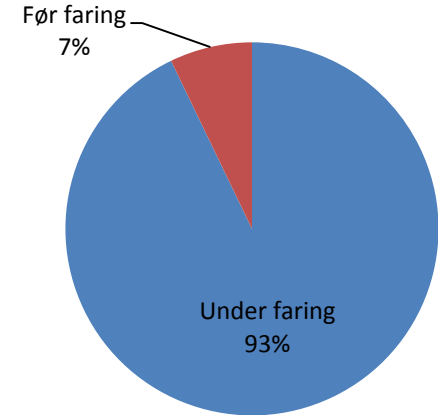
Diagnoser

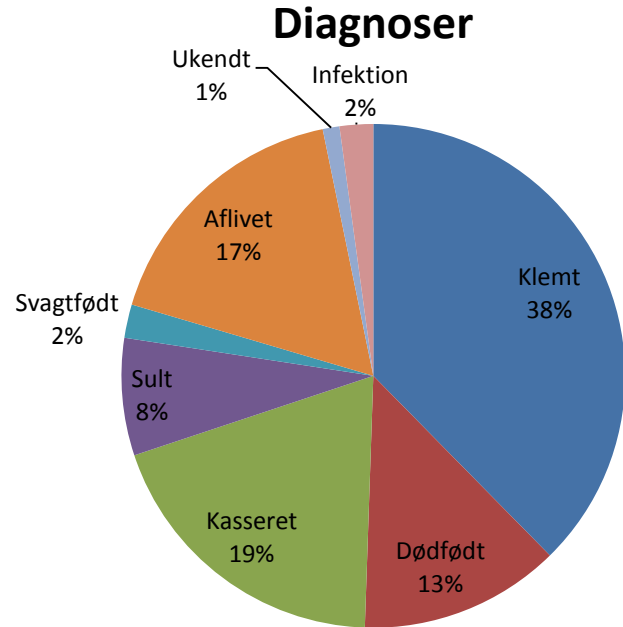
Maveindhold klemte grise

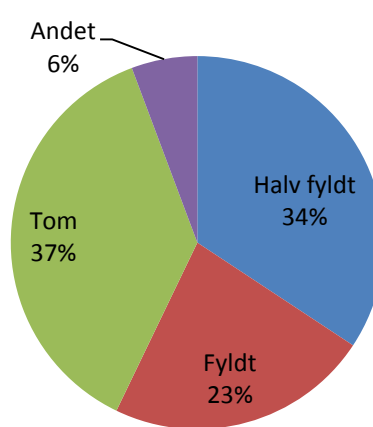
Dødfødte

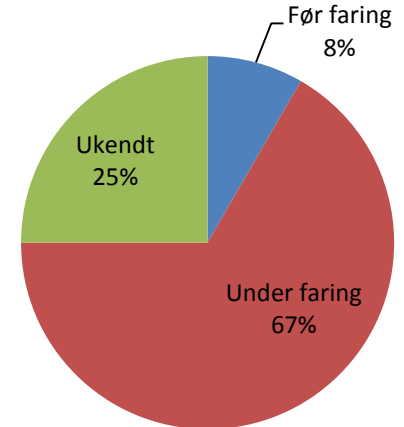
OBDUKTION – BESÆTNING 7

Maveindhold klemte grise

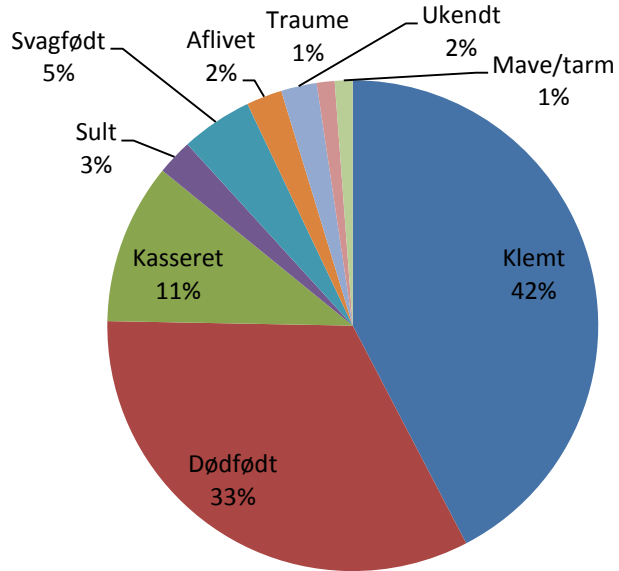

Dødfødte

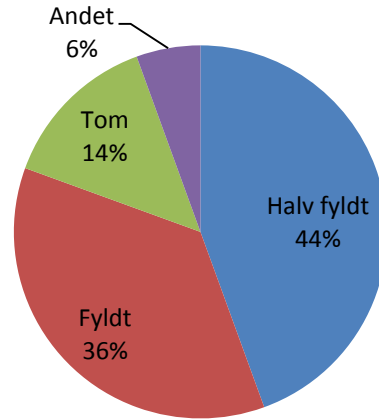

OBDUKTION – BESÆTNING 8

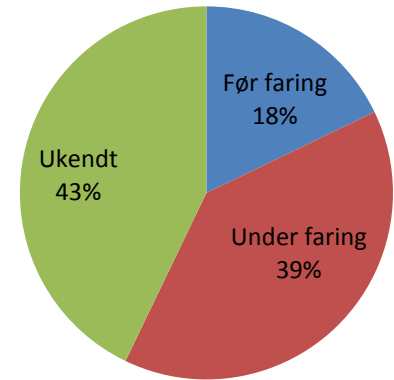
Diagnoser

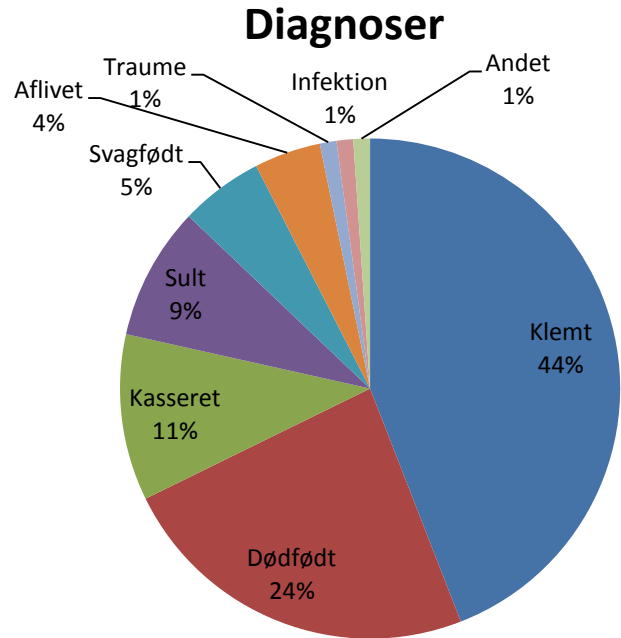
Maveindhold klemte grise

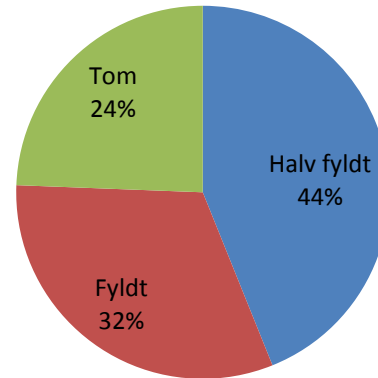
Dødfødte

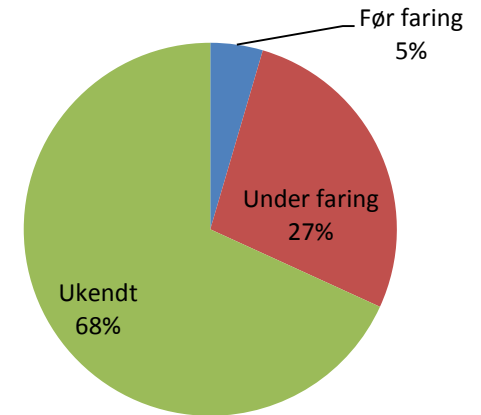
OBDUKTION – BESÆTNING 9

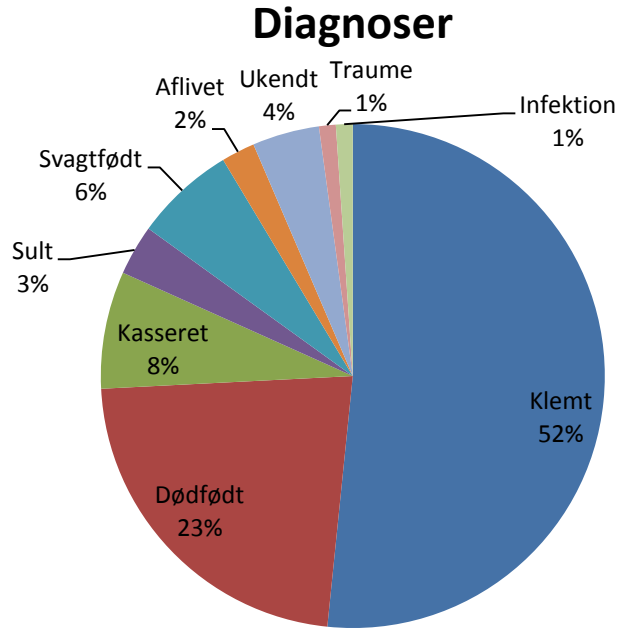
Maveindhold klemte grise

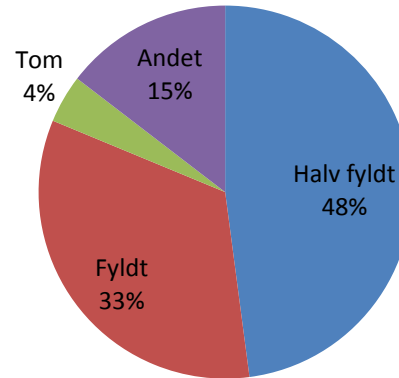
Dødfødte

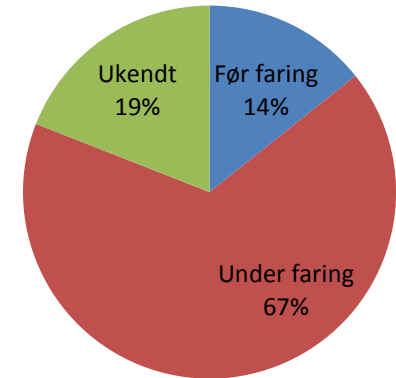
OBDUKTION – BESÆTNING 10

Maveindhold klemte grise

Dødfødte

OBDUKTIONER - OPSAMLING

- ▶ Klemt 25% - 52%
- ▶ Dødfødt 13% - 33%
- ▶ Sult 2% - 10%
- ▶ Svagt født 2% - 8%
- ▶ **Aflivede 2% - 17%**

OPSAMLING

- ▶ Lommebøgerne - høj dødelighed
 - › Fejl i registreringer?
 - › Fejl i udregningerne?
 - › Ekstrem varm sommer!
- ▶ Diagnoserne
 - › Mange flere obducerede grise er aflivet end hvad lommebøgerne angiver (!!!)
 - › Klemte grise udgør den største diagnose gruppe
 - › Størstedelen af de klemte grise havde mælk i maven
 - › Størstedelen af de dødfødte grise dør under faringen

MULIGHEDER!

- ▶ Relationer mellem søernes læg nr., huld og halthed og dødeligheden.
- ▶ Størrelsen af de obducerede grise. Er der diagnoser som er mere sandsynlige at se hos små grise modsat store grise?
- ▶ Har man større eller mindre chance for at overleve hvis man er født ind i et stort eller lille kuld?
- ▶ Er der større dødlighed hos grise som havde mange dødfødte kuldsøskende?
- ▶ Hvornår i fravænningsperioden dør der flest grise ved klemning?
- ▶ Har klemte grise andre diagnoser?
- ▶ Er det altid de små grise der bliver klemte?
- ▶ **Der er så mange muligheder! Kun fantasien og mine evner sætter grænserne 😊**

SPØRGSMÅL OG KOMMENTARER

AARHUS
UNIVERSITET